

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto on kunnan ylin toimielin, joka asettaa kunnan toiminnalle ja taloudelle keskeiset tavoitteet sekä vastaa kunnan toiminnan ja hallinnon kokonaisjärjestämisestä.

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä vastaa sille kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallitus vastaa kuntastrategian valmistelusta ja toimeenpanosta, kunnan elinvoiman edistämisestä, omistajaohjauksesta ja konsernijohtamisesta sekä henkilöstöpolitiikan johtamisesta. Lisäksi kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kunnanhallitus huolehtii hallintosäännössä sille määrättyistä tehtävistä. Kunnanhallitus vastaa muun muassa asiakirjahallinnon, tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietoturvan järjestämisestä, viestinnästä ja tiedottamisesta, riskienhallinnasta, sisäisestä valvonnasta, varautumisesta sekä kunnan edunvalvonnasta ja sidosryhmäyhteistyöstä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan elinvoimapalveluista, elinkeinopolitiikasta, markkinoinnista, kunnan kilpailu-, pito- ja vetovoiman kehittämisestä sekä työllisyyden edistämiseen liittyvästä kehittämisestä ja yhteistyöstä. Lakisääteisistä työvoimapalveluista vastaa Päijät-Hämeen työllisyyspalvelut (Hollola). Kunnanhallitus vastaa maaseututoimesta, kotoutumisen edistämiseksi annetun lain mukaisista kunnalle kuuluvista tehtävistä sekä edistää joukkoliikennepalveluita yhteistyössä Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kanssa.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kunnanjohtajan johdolla keskeisenä tavoitteena on kunnan talouden tasapainon saavuttaminen ja ylläpitäminen. Talouden kehitykseen vaikuttavat merkittävästi valtionosuuksien taso sekä verotulojen kertymän kehitys. Tulevina vuosina painopisteenä ovat palvelurakenteiden uudistaminen, kiinteistökustannusten vähentäminen sekä kunnan elinvoiman vahvistaminen. Kunnan tavoitteet keskittyvät kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen, elinvoiman kehittämiseen ja kestäväen talouden tasapainon varmistamiseen.

Varautuminen, turvallisuus ja häiriötilanteisiin valmistautuminen säilyvät kunnan keskeisinä tehtävinä. Samanaikaisesti palveluiden vaikuttavuuteen, laatuun ja kustannustehokkuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tulevina vuosina yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä vapaaehtoistoiminnan tukeminen korostuvat entisestään, jotta kuntalaisten hyvinvointia ja palveluita voidaan edistää vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kunnan elinvoima rakentuu myönteisestä väestökehityksestä, työllisyyden edistämisestä, elinvoimaisesta yritystoiminnasta sekä vakaasta kuntataloudesta. Asuntokannan uudistaminen on keskeinen elinvoima- ja talouspoliittinen tavoite, sillä asuntokannan ikääntyminen vaikuttaa suoraan kunnan houkuttelevuuteen, väestökehitykseen ja taloudelliseen kestävytyteen. Asumisen kehittämisellä pyritään vahvistamaan kunnan vetovoimaa, tukemaan väestön kasvua sekä luomaan edellytyksiä pitkäjänteiselle talouden tasapainolle.

Kunnan toiminnan ja palveluiden järjestämisen näkökulmasta suunnittelukaudella merkittävä muutostekijä on liittyy talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palveluiden tulevaan järjestämiseen. Valtiokonttorille 28.9.2026 annetun ilmoituksen mukaisesti Provincia Oy:n ja Tiera Oy:n palveluiden korvaava ratkaisu on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2030 mennessä. Tiera Oy:n nykyinen sopimus on voimassa toistaiseksi, kun taas Provincia Oy:n nykyinen sopimus päättyy vuonna 2028. Korvaavien ratkaisujen valmisteluun vaikuttavat merkittävästi hankintalainsäädäntöön tehdyt muutokset, erityisesti in-house-yhtiöille asetettava vähintään 10 prosentin omistusosuutta koskeva vaatimus. Kärkölän kunnan omistusosuus nykyisissä palveluyhtiöissä ei täytä suunniteltua vähimmäisomistusvaatimusta, minkä vuoksi kunnan on varauduttava arvioimaan nykyisten järjestelyjen jatkomahdollisuudet sekä valmistelevaan vaihtoehtoisia ratkaisuja. Hankintalain muutoksista johtuvat toimenpiteet sekä mahdollisten uusien palvelu- ja järjestelmäratkaisujen valmistelu aiheuttavat kunnalle suunnittelukauden aikana lisäkustannuksia ja merkittävää työmäärää. Työ sisältää muun muassa vaihtoehtojen selvittämistä, mahdollisia kilpailutuksia, sopimusjärjestelyjen valmistelua sekä järjestelmä- ja toimintatapamuutosten suunnittelua ja käyttöönottoa. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden kilpailutuksen valmistelu on aloitettu ja sen on arvioitu valmistuvan vuoden 2027 kesällä. Siirto uudelle palvelutuottajalle on arvioitu tapahtuvan vuoden 2028 aikana.

KUNNANHALLITUS	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero %	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	202 556	359 910	305 000	-15,3	270 300	275 706
TOIMINTAKULUT	-2 993 805	-3 055 751	-2 644 435	-13,5	-2 704 496	-2 758 577
TOIMINTAKATE	-2 791 249	-2 695 841	-2 339 435	-13,2	-2 434 196	-2 482 871
VEROTULOT	10 371 248	11 625 000	10 266 000	-11,7	10 418 000	10 639 000
VALTIONOSUUDET	1 623 861	169 360	696 889	311,5	1 959 189	2 579 574
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-154 854	-251 250	-386 250	53,7	-439 200	-438 400
VUOSIKATE	9 049 006	8 847 269	8 237 204	-6,9	9 503 793	10 297 303
TILIKAUDEN TULOS	9 048 806	8 847 269	8 237 204	-6,9	9 503 793	10 297 303

Valtuustotason sitovat tavoitteet

<i>Strategiaohjaus</i>	<i>Toiminnallinen tavoite</i>	<i>Mittari</i>	<i>Vastuu</i>
Hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Jatketaan kuntalaisten osallistamista kumppanuuspöytämallilla	Määrällinen mittari järjestettyjen tilaisuuksien määrä Taso 1 3–4 Taso 2 1–2 Taso 3 0	kunnan johtoryhmä
Talous ja resurssiviisaus	Talouden tasapaino	Talousarvion toteutuminen (vrt. TP 2026) Taso 1 alijäämä pienenee Taso 2 alijäämä pysyy samana Taso 3 alijäämä kasvaa	kunnan johtoryhmä
Talous ja resurssiviisaus	Henkilöstöressurssien laadukas ja ammattitaitoinen johtaminen ja työhyvinvoinnin parantaminen.	Työyhteisövalmennus on käynnissä Taso 1 kyllä Taso 2 ei Työhyvinvointikyselyiden tulokset Taso 1 Pulssikyselyn tulokset ovat parantuneet 11/2026 tasosta Taso 2 Pulssikyselyn tulokset ovat samassa tasossa kuin 11/2026 Taso 3 Pulssikyselyn tulokset ovat heikentyneet 11/2026 tasosta	kehittämisasiantuntija palvelualuejohtajat

Elinvoima ja vetovoima	Kunta ehkäisee työttömyyden pitkittymistä ja edistää työnhakijoiden siirtymistä työhön, koulutukseen ja muille tarkoituksenmukaisille jatkopoluille.	Työhönvalmennuspalvelussa asiakkaiden positiiviset jatkopolut (työ, koulutus tai yrittäjäyys) 3 kk sisällä palvelun päättymisestä. Taso 1 yli 55 % Taso 2 45–55 % Taso 3 -alle 45 % Työkyvyn kartoituspalvelussa myönteiseen päätökseen johtaneiden ohjausten määrä tarkoituksenmukaiselle jatkopolulle. Taso 1 - ≥ 15 Taso 2 10–14 Taso 3 - < 10	elinvoimapäällikkö
-------------------------------	---	--	--------------------

Keskushallinto

Keskushallinto vastaa kunnan hallinnon tukipalveluista sekä lakisääteisten tehtävien järjestämisestä. Vastuualueeseen kuuluvat yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, jotka tukevat kunnan strategisten tavoitteiden toteuttamista ja palvelutuotannon sujuvuutta.

Keskushallinto vastaa myös joukkoliikennepalveluista yhteistyössä Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kanssa sekä maaseutupalveluista Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella (Asikkala) sekä pieneläinten talteenoton järjestämistä, jonka palveluntuottajana toimii Tassujuttu Oy.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Keskushallinto tuottaa kunnan johtamista, päätöksentekoa ja palvelutuotantoa tukevat hallinto-, talous-, henkilöstö-, tietohallinto-, viestintä- ja markkinointipalvelut. Palvelujen tavoitteena on turvata kunnan toiminnan sujuvuus, laillisuus, avoimuus ja kustannustehokkuus sekä mahdollistaa palvelualueiden häiriötön palvelutuotanto.

Keskushallinto vastaa kunnan strategisesta valmistelusta ja toimeenpanon tukemisesta, päätöksenteko- ja asianhallintaprosesseista, talouden suunnittelusta ja seurannasta, henkilöstöhallinnosta sekä digitaalisten palvelujen ja tietojärjestelmien toimivuudesta. Keskushallinto huolehtii myös tietosuojaan ja tietoturvan toteutumisesta sekä tiedonhallinnan kehittämisestä osana kunnan toimintojen ja palvelujen turvallista ja lainmukaista järjestämistä. Lisäksi keskushallinto edistää kunnan viestintää, kuntalaisten osallisuutta ja myönteistä kuntakuvaa.

Viestintää ja markkinointia toteutetaan kuntastrategian mukaisesti vahvistaen kunnan tunnettuutta, vetovoimaa ja positiivista kuntakuvaa. Viestinnässä korostuvat avoimuus, saavutettavuus, ajantasaisuus sekä digitaalisten viestintäkanavien tehokas hyödyntäminen. Tavoitteena on varmistaa kuntalaisten, henkilöstön, luottamushenkilöiden ja muiden sidosryhmien oikea-aikainen tiedonsaanti sekä tukea kunnan tavoitteiden toteutumista.

Kunnan tulee hoitaa tehtävänsä ja turvata asukkaiden hyvinvointi ulkoisen tai sisäisen toimintaympäristön häiriöistä, uhkista ja riskeistä huolimatta. Kokonaisturvallisuutta ylläpidetään ja kehitetään osana normaalia johtamista varautumissuunnittelun, riskienhallinnan sekä alueellisen turvallisuusyhteistyön avulla. Kunnanjohtajalla on hallintosääntöön perustuva toimivalta varautumiseen ja poikkeusolojen johtamiseen liittyvissä tehtävissä.

Toimintaa kehitetään jatkuvasti hyödyntämällä digitalisaatiota, yhtenäistämällä toimintatapoja sekä vahvistamalla yhteistyötä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on laadukkaiden tukipalvelujen avulla tukea kuntastrategian tavoitteiden saavuttamista sekä varmistaa kestävä, turvallinen ja vastuullinen kuntatalouden toteutuminen.

KESKUSHALLINTO	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero %	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	68 453	105 000	48 000	-54,3	48 960	49 939
TOIMINTAKULUT	-1 593 808	-1 344 703	-1 144 875	-14,9	-1 167 787	-1 191 148
TOIMINTAKATE	-1 525 354	-1 239 703	-1 096 875	-11,5	-1 118 827	-1 141 209
VEROTULOT	10 371 248	11 625 000	10 266 000	-11,7	10 418 000	10 639 000
VALTIONOSUUDET	1 623 861	169 360	696 889	311,5	1 959 189	2 579 574
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-154 854	-251 250	-386 250	53,7	-439 200	-438 400
VUOSIKATE	10 314 900	10 303 407	9 479 764	-8,0	10 819 162	11 638 965
TILIKAUDEN TULOS	10 314 700	10 303 407	9 479 764	-8,0	10 819 162	11 638 965

Elinvoima

Elinvoimapäällikkö vastaa palvelujen järjestämisestä kunnanjohtajan alaisuudessa. Elinvoimapalvelujen keskeisiä osa-alueita ovat työllisyyspalvelut, vieraskielisten palvelut ja elinvoiman kehittäminen. Elinvoimapalveluissa henkilöstöä on kolme (3): työllisyys- ja yrityskoordinaattori, työhönvalmentaja ja elinvoimapäällikkö.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut

Kärkölän työllisyyspalvelut toimii Päijät-Hämeen työvoimapalveluiden yhteistyökumppanina tuottaen kuntalaisilleen työllistymistä edistäviä palveluita. Vuonna 2026 palvelut painottuivat yksilölliseen työhönvalmennukseen ja työkyvyn arviointiin ja näitä palveluita on tarkoitus jatkaa myös vuonna 2027.

Toimintaa ja palveluita kehitetään määrärahojen puitteissa.

Kaikki kunnan palvelut ovat myös vieraskielisten kuntalaisten käytettävissä. Heille tarjotaan maahanmuuttopalveluissa neuvontaa, palveluohjausta ja osalle kotoutujia laaditaan kotoutumissuunnitelmat. Vieraskielisiä kuntalaisia palvelee tarvittaessa myös International House Lahti, jonka kanssa Kärkölällä on yhteistyösopimus.

Elinvoimapalvelut

Vuonna 2027 yritys yhteistyötä jatketaan. Yhdessä Business Lahden kanssa toteutettavat yrityskäynnit, kaikille yrittäjille tarkoitetut aamu-/iltakahvitilaisuudet ja yhteistyö Kärkölän Yrittäjät ry:n kanssa ovat toiminnan ydintä.

Elinvoiman kehittämiseen kuuluu olennaisesti myös yritysten sijoittumistyö, mitä tehdään yhdessä Business Lahden invest in -tiimin kanssa. Visit Lahti on vuonna 2026 tullut Lahden seudun Kehitys Oy:n LADEC:n ja Lahti Regionin yhdistymisen myötä Kärkölän kumppaniksi ja tukee kuntaa matkailumarkkinoinnissa ja matkailutoimialan kehittämisessä.

ELINVOIMA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	120 590	224 000	72 000	-67,9	32 640	33 293
TOIMINTAKULUT	-1 354 542	-1 658 338	-1 439 220	-13,2	-1 475 162	-1 504 651
TOIMINTAKATE	-1 233 951	-1 434 338	-1 367 220	-4,7	-1 442 522	-1 471 358
TILIKAUDEN TULOS	-1 233 951	-1 434 338	-1 367 220	-4,7	-1 442 522	-1 471 358

Maaseututoimi

Kärkölän kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät hoidetaan Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella. Maaseutuhallinnon toimipaikat sijaitsevat Asikkalan ja Sysmän kunnanvirastoilla.

Maaseututoimen vastuualueeseen kuuluu myös kunnan maa- ja metsätilojen hoito.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Päijät-Hämeen maaseutuhallinto vastaa kuntien sopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon tehtävien hoitamisesta sekä osallistuu maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osana näitä tehtäviä.

Kärkölässä on 2026 vuonna 123 maatalouden tukia saavaa tilaa. Tilojen määrä on laskenut kymmenellä viidessä vuodessa. Tukea hakeneiden tilojen pelloala oli yhteensä 8 323 ha. Mallasohra, rehunurmi, kaura, rehuohra, kevät- ja syysvehnä ovat viljellyimmät kasvit Kärkölässä.

Seuraavassa taulukossa esitetään maataloushallinnon suoritettuja vuosilta 2020–2026

	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA2026
Tukitilat	135	133	131	130	130	125	123
Maksetut tuet (miljoonaa euroa)	5,10	5,0	5,0	5,2	5,0	4,8	4,7

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Yhteistoiminta-alueen viljelijäkunnassa korostuvat 50–64-vuotiaat sekä yli 65-vuotiaat viljelijät. Viljelijöiden ikääntyminen voi suunnittelukaudella vaikuttaa maatalojen lukumäärään, tuotannon rakenteeseen ja sukupolvenvaihdosten määrään myös Kärkölän kunnassa.

Epävakaan turvallisuusympäristön vuoksi maatalojen varautumiseen ja poikkeustilanteiden toimintavalmiuteen kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota.

Kunnan metsänhoitosuunnitelman mukaisia metsänhoitotöitä toteutetaan, ja puunmyyntituottoja kirjautuu vuodelle 2027.

Yksityistiet

Yksityistieasioissa tarjotaan neuvontaa tiekuntien hallinnon ja toimintaedellytysten muutostilanteissa. Yksityistieavustusten valmistelu ja käytännön hallinnointi tapahtuvat teknisessä toimessa, ja avustusten myöntämisestä hakemusten perusteella päättää yhdyskuntatekniikan päällikkö.

MAASEUTUTOIMI	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TA 2027	Ero%	SV 2028	SV 2029
TOIMINTATUOTOT	13 512	30 910	185 000	498,5	188 700	192 474
TOIMINTAKULUT	-45 456	-52 710	-60 340	14,5	-61 547	-62 778
TOIMINTAKATE	-31 943	-21 800	124 660	-671,8	127 153	129 696
TILIKAUDEN TULOS	-31 943	-21 800	124 660	-671,8	127 153	129 696

Kärkölen Lämpö Oy

Kärkölen Lämpö Oy vastaa kaukolämmön jakelusta Järvelän taajaman alueella. Yhtiön omistavat Kärkölen kunta (75 %), Nivos Energia Oy (20 %) ja Loimua Oy (5 %). Kaukolämpö tuotetaan uusiutuvia energialähteitä hyödyntäen, ja yhtiön operatiivisesta toiminnasta vastaa Nivos Energia Oy.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kärkölen Lämpö Oy hankkii kaukolämpöä Loimua Oy:ltä ja toimittaa sitä edelleen kunnan kiinteistöille sekä muille asiakkaille Järvelän kaukolämpöverkossa. Toiminnan tavoitteena on tarjota asiakkaille toimintavarmaa, kustannustehokasta ja ympäristöystävällistä kaukolämpöä.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kärkölen Lämpö Oy jatkaa toimintaansa pääosin nykyisellä tavalla. Kaukolämpöverkon laajennuksia ei ole suunnittelukaudella suunnitteilla. Yhtiön talous on tasapainossa ja varautuminen poikkeusoloihin hyvällä tasolla. Toiminnan tavoitteena on turvata asiakkailleen luotettava ja kohtuuhintainen kaukolämpö myös tulevana vuosina.